

ATZINUMS 11/2026

(saskaņā ar LESD 287. panta 4. punktu)

LV

**par priekšlikumu Eiropas
Parlamenta un Padomes
regulai, ar ko izveido
programmu “AgoraEU”
2028.–2034. gada
periodam un atceļ
Regulas (ES) 2021/692
un (ES) 2021/818**

(COM(2025) 550 final)

ES budžets

2028.–2034. gadam

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

Saturs

Punkts

01–11 | **Ievads**

01–11 | **Kādēļ mēs sniedzam šo atzinumu**

01–03 | Juridiskais pamats

04–11 | Konteksts

12–50 | **Galvenie vēstījumi**

13–19 | ES pievienotā vērtība

20–24 | Izdevumu mērķu saskaņošana ar ES mēroga politikas prioritātēm

25–29 | Budžeta elastība

30–31 | Programmas un procedūru vienkāršošana

32–39 | Snieguma satvars

40–45 | Izdevumu atbilstība, pārredzamība, pārskatatbildība un izsekojamība

46–50 | ERP revīzijas pilnvaras

Pielikumi

I pielikums. – Šā atzinuma sagatavošanā izmantoto ERP publikāciju saraksts

Saīsinājumi

Glosārijs

levads

Kādēļ mēs sniedzam šo atzinumu

Juridiskais pamats

- 01** Mēs sniedzam šo atzinumu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību ([LESD](#)) 287. panta 4. punktu. Eiropas Parlaments 2025. gada 17. decembrī oficiāli lūdza Eiropas Revīzijas palātu ([ERP](#)) sniegt komentārus par Komisijas 2025. gada 16. jūlija priekšlikumu regulai, ar ko izveido programmu “AgoraEU” 2028.–2034. gada periodam ([COM\(2025\) 550 final](#)).
- 02** Saskaņā ar mūsu institucionālajām pilnvarām mēs sniedzam šo atzinumu, lai atbalstītu likumdošanas procesu, sniedzot apsvērumus par ierosinātās programmas izstrādi, pārvaldību, finansiālo īstenošanu, kontroles vidi un iespējamiem riskiem. [I pielikumā](#) ir uzskaitītas ERP publikācijas, kuras mēs izmantojām, gatavojot šo atzinumu.
- 03** Mēs ņemām vērā arī attiecīgos [Finanšu regulas](#) noteikumus, Komisijas [ietekmes novērtējumu](#) par programmu un attiecīgos mūsu revīzijas darba konstatējumus.

Konteksts

- 04** Komisija ierosina regulu, ar ko izveido programmu “AgoraEU”, kura iekļautos 2028.–2034. gada daudzgadu finanšu shēmā (DFS). Papildus regulas projekta tekstam priekšlikumā ir iekļauts paskaidrojuma raksts, kurā apkopots priekšlikuma konteksts, tiesību akta finanšu un digitālais pārskats, kā arī *ex post* izvērtējumu, apspriešanās ar ieinteresētajām personām un ietekmes novērtējumu rezultāti.

05 Saskaņā ar Komisijas vispārējo mērķi attiecībā uz 2028.–2034. gada DFS vienkāršot budžeta arhitektūru, samazinot programmu skaitu no 52 līdz 16¹, vienā regulā tiek apvienotas divas pašreizējās ES programmas:

- programma “Radošā Eiropa” (CREA), kura izveidota ar Regulu (ES) 2021/818, ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1295/2013, un
- programma “Pilsoni, vienlīdzība, tiesības un vērtības” (CERV), kura izveidota ar Regulu (ES) 2021/692, ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1381/2013 un (ES) Nr. 390/2014.

Turklāt priekšlikumā ir integrēts finansējums, kas saistīts ar MEDIA darbībām, kuras tiek atbalstītas saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, piemēram, [multivides darbībām](#).

06 Līdzīgi kā iepriekšējās programmas, programma “AgoraEU” tiks īstenota tiešā vai netiešā pārvaldībā, un par to arī turpmāk kolektīvi atbildēs trīs ģenerāldirektorāti (ĢD): [Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģiju ĢD](#), [Izglītības, jaunatnes, sporta un kultūras ĢD](#) un [Tiesiskuma un patērētāju ĢD](#). To divu programmu īstenošanā, kuras aizstāj programma “AgoraEU”, bija iesaistīta arī Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra (EACEA). Aģentūras pilnvaras 2021.–2027. gada DFS ietver plašu programmu portfeli, ko vada seši atbildīgie ģenerāldirektorāti izglītības, jaunatnes, sporta, kultūras, mediju, tiesību un vērtību, kā arī pirmspievienošanās palīdzības jomā². Kā norādīts priekšlikumā iekļautajā tiesību akta finanšu un digitālajā pārskatā, EACEA arī turpmāk, tāpat kā iepriekš, daļēji īsteno programmu “AgoraEU”³.

07 Pēdējos divos plānošanas periodos programmas CREA un CERV tika finansētas saskaņā ar 1.a izdevumu kategoriju “Konkurētspēja izaugsmei un nodarbinātībai” (2014.–2020. g. DFS) un 2. izdevumu kategoriju “Kohēzija, noturība un vērtības” (2021.–2027. g. DFS). 2028.–2034. gada daudzgadu finanšu shēmā programma “AgoraEU” tiks iekļauta jaunajā izdevumu kategorijā “Konkurētspēja, labklājība un drošība”.

¹ SWD(2025) 570, kopsavilkums, 2. lpp.

² Kā aprakstīts Komisijas Lēmumā C(2022)5057, ar ko atceļ Lēmumu C(2021)951 un kas grozīts ar Lēmumiem C(2022)9296, C(2023)4617 un C(2024)2350, EACEA programmas ir šādas: Erasmus+, programma “Radošā Eiropa”, programma “Pilsoni, vienlīdzība, tiesības un vērtības” (CERV), Eiropas Solidaritātes korpuss, Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments (NDICI), kas ietver Āfrikas iekšējo akadēmiskās mobilitātes shēmu, Pirmspievienošanās palīdzības instruments (IPA III), izmēģinājuma projekti un sagatavošanas darbības izglītības, jaunatnes, sporta, kultūras un mediju jomā.

³ COM(2025) 550, tiesību akta finanšu un digitālais pārskats, 10. lpp.

- 08** Komisija ierosina 2028.–2034. gada DFS programmai “AgoraEU”, ietverot multivides darbības, piešķirt lielāku budžetu nekā iepriekšējām divām atsevišķajām programmām: aptuveni 8,6 miljardus EUR faktiskajās cenās⁴ (7,6 miljardi EUR 2025. gada cenās). Salīdzinājumam – 2021.–2027. gada plānošanas periodā tika piešķirts budžets aptuveni 4,3 miljardu EUR apmērā faktiskajās cenās (4,3 miljardi EUR 2025. gada cenās), t. i., Komisija ierosina budžeta palielinājumu par 100 % faktiskajās cenās jeb par 77 % 2025. gada cenās.
- 09** Attiecībā uz īstenošanu un finansējuma veidiem Komisijas priekšlikumā ir noteikts, ka⁵:
- ES finansējumu var nodrošināt kā dotācijas, godalgas, iepirkumu un nefinanšu ziedojumus, budžeta garantijas, finanšu instrumentus vai finansējuma apvienošanas operācijas saskaņā ar [Finanšu regulu](#);
 - dotāciju finansējums parasti jānodrošina ar izmaksām nesaistīta finansējuma veidā vai “*vajadzības gadījumā*” kā vienkāršotu izmaksu iespējas. Tomēr priekšlikums neizslēdz arī faktisko attiecināmo izmaksu atlīdzināšanu, ja “*darbības mērķus nevar sasniegt citādi*”.
- 10** Ņemot vērā programmas “AgoraEU” darbību daudzveidību un piešķirtā budžeta ievērojamo palielinājumu, konsolidācijai vienotā satvarā ir nepieciešama skaidra pārvaldības kārtība, pārredzama resursu sadale un stingri uzraudzības un izvērtēšanas mehānismi. Tādēļ šajā atzinumā mēs sniedzam apsvērumus par to, vai priekšlikumā ir ietverti elementi, kas nepieciešami, lai nodrošinātu pareizu finanšu pārvaldību, pārredzamu un atbildīgu īstenošanu, tostarp ES izdevumu likumību un pareizību, efektīvu snieguma mērīšanu, ES finanšu interešu aizsardzību un skaidru pārvaldības kārtību saskaņā ar [LESD](#) un [Finanšu regulu](#).
- 11** Visbeidzot, šis atzinums būtu jāskata kopā ar ERP atzinumu⁶ par snieguma satvara priekšlikumu, kura mērķis ir nodrošināt snieguma novērtēšanas un budžeta apsekošanas satvaru 2028.–2034. gada DFS.

⁴ Turpat, 11. pants.

⁵ Turpat, 15. pants.

⁶ Atzinums [10/2026](#).

Galvenie vēstījumi

12 Mūsu atzinuma galvenie vēstījumi ir apkopoti [1. izcēlumā](#) un sīkāk izklāstīti turpmākajās iedaļās.

1. izcēlums

Galvenie vēstījumi īsumā

ES pievienotā vērtība. Programma “AgoraEU” veicina svarīgas ES vērtības, kas saistītas ar demokrātiju, medijiem un kultūru. ES pievienotās vērtības definīcija nav iekļauta ne spēkā esošajos ES tiesību aktos, ne pašā priekšlikuma tekstā. Mēs atkārtoti uzsveram, ka publiskajās debatēs un lēmumu pieņemšanā būtu lietderīgi piemērot kopēju ES pievienotās vērtības definīciju, lai nodrošinātu optimālu ES līdzekļu izmantošanu ([13.–19. punkts](#)).

Izdevumu mērķu saskaņošana ar ES mēroga politikas prioritātēm. Priekšlikums ir saskaņots ar Komisijas un Padomes stratēģiskajiem politikas dokumentiem 2024.–2029. gada periodam. Tomēr priekšlikumu varētu uzlabot, skaidri pieprasot identificēt papildināmību ar līdzīgām programmām, jo tikai efektīva programmu koordinācija nodrošinās līdzekļu optimālu izmantošanu un novērsīs dubultu finansēšanu ([20.–24. punkts](#)).

Budžeta elastība. Programmas “AgoraEU” budžeta palielinājums par 100 % faktiskajās cenās jeb par 77 % 2025. gada cenās salīdzinājumā ar pašreizējo periodu netika pamatots ar kvantitatīvu analīzi. Tagad programma “AgoraEU” aptver plašāku darbību klāstu un tai ir lielāks budžets; tādēļ tai ir nepieciešama spēcīga pārvaldība, pārredzama finansējuma sadale, kā arī efektīva uzraudzība un izvērtēšana vienotā sistēmā. Priekšlikums paredz elastību resursu pārdalē uz dalītās pārvaldības programmām un no tām, taču vēl nav skaidrs, vai šāda pieeja palīdzētu īstenot politiku vai aprobežotos tikai ar ES līdzekļu lielāku apguvi. Uzskatām, ka priekšlikumā būtu jānosaka, ka pārdalei katrā gadījumā jābūt pienācīgi pamatotai, un tā būtu jāveic tikai

sadarbībā starp Komisiju un dalībvalstīm. Turklāt nav noteiktas attiecināmības perioda beigas un tehnisko un administratīvo izdevumu maksimālais apjoms, lai gan tie būtu jānosaka (25.–29. punkts).

Programmas un procedūru vienkāršošana. Divu programmu apvienošana vienā sniedz priekšrocības vienkāršošanas un kopīgas administrēšanas ziņā. Tomēr būtu lietderīgāk priekšlikumā sīkāk precizēt mehānismus, ar kuru palīdzību jaunajā finansēšanas struktūrā tiks nodrošināta sinerģija starp dažādām programmas “AgoraEU” sadaļām (30. un 31. punkts).

Snieguma satvars. Mēs atzīmējam, ka ierosinātā snieguma satvara I pielikumā noteiktie tiešo rezultātu un koprezultātu rādītāji šķiet nepietiekami, lai novērtētu visu ar programmu “AgoraEU” saistīto darbību sniegumu. Mēs arī konstatējam virkni trūkumu attiecībā uz ierosināto tiešo rezultātu un koprezultātu rādītāju skaidrību un atbilstību. Lai nodrošinātu, ka programmas devumu var novērtēt un pierādīt, būtu nepieciešams vairāk uz iznākumu orientēts un skaidrāk izstrādāts snieguma satvars un būtu arī jāpieņem skaidri datu kvalitātes, ticamības un revidējamības standarti. Mēs arī atkārtoti uzsveram līdzšinējā revīzijas darbā gūto secinājumu, ka ar izmaksām nesaistīts finansējums dažos gadījumos var nebūt vispiemērotākais finansēšanas mehānisms, jo tas pats par sevi nav uz sniegumu balstīts (32.–37. punkts).

Izdevumu atbilstība, pārredzamība, pārskatatbildība un izsekojamība. Priekšlikumā: a) trūkst konkrētu noteikumu par pārvaldības un kontroles sistēmām; b) ir norādīts, ka dotāciju finansējums parasti jānodrošina ar izmaksām nesaistīta finansējuma veidā vai vajadzības gadījumā kā vienkāršotu izmaksu iespējas, bet nav sīkāk aprakstīti apstākļi, kādos būtu nepieciešamas vienkāršotu izmaksu iespējas. Būtu jāvieš lielāka skaidrība par finansēšanas mehānismu izmantošanu, un Komisijai katrā atsevišķā gadījumā būtu jānovērtē, kurš finansējums ir piemērotāks. Turklāt priekšlikumā būtu skaidri jānosaka attiecīgās lomas un pārskatatbildības un kontroles kārtība, kas nepieciešama ES un valstu līmenī, lai nodrošinātu pareizu finanšu pārvaldību (40.–45. punkts).

ERP revīzijas pilnvaras. Ierosinātā regula tiks īstenota tiešā vai netiešā pārvaldībā. Mēs lūdzam likumdevēju savā likumdošanas priekšlikumā skaidri noteikt mūsu revīzijas tiesības, tostarp attiecībā uz saņēmējiem “trešās valstīs”, t. i., ārpus ES tiesiskā regulējuma (46.–50. punkts).

ES pievienotā vērtība

- 13** Kā norādīts mūsu [Apskatā 03/2025](#) par iespējām daudzgadu finanšu shēmai pēc 2027. gada un kā ziņots mūsu atzinumos par DFS 2028.–2034. gadam⁷, mēs uzskatām, ka, lai ES pievienotās vērtības jēdziens būtu pilnībā efektīvs, tas visām ES iestādēm būtu jāsaprot vienādi un būtu jāformulē atbilstīgā politiskā deklarācijā vai ES tiesību aktos.

⁷ Atzinumi [01/2026](#), [02/2026](#), [06/2026](#), [07/2026](#), [08/2026](#), [09/2026](#), [10/2026](#) un [12/2026](#).

Citiem vārdiem sakot, ES pievienoto vērtību var sasniegt un efektīvi izmērīt tikai tad, ja tā ir skaidri definēta un konsekventi piemērota. [Apskatā 03/2025](#) mēs arī norādījām, ka Komisija vēl nebija veikusi ES pievienotās vērtības novērtējumu pašreizējām 2021.–2027. gada programmām.

- 14** Komisija 2025. gada februārī paziņojumā “[Ceļā uz nākamo daudzgadu finanšu shēmu](#)” norādīja, ka nākamajā ES budžetā galvenā uzmanība būtu jāpievērš kopīgām problēmām, kurās izdevumi Eiropas līmenī rada vislielāko ES pievienoto vērtību. Lai gan saskaņā ar labāka regulējuma [pamatnostādnēm](#) un [rīkkopu](#) ES pievienotā vērtība tiek vērtēta ietekmes novērtējumos un izvērtējumos, mēs atzīmējam, ka ne ES pašreizējā tiesiskajā regulējumā, ne Komisijas priekšlikumos nākamajai DFS nav sniegta ES pievienotās vērtības jēdziena definīcija.
- 15** Priekšlikuma paskaidrojuma rakstā ir minēti pašreizējo tiesību aktu starpposma novērtējumi un *ex post* izvērtējumi. Komisija 2025. gadā publicēja:
- 2021.–2027. gada *CREA* programmas starpposma novērtējumu kopā ar 2014.–2020. gada *CREA* programmas *ex post* izvērtējumu⁸; kā arī
 - 2021.–2027. gada *CERV* programmas starpposma novērtējumu kopā ar *ex post* izvērtējumu par 2021.–2027. gada *CERV* programmas priekštecēm – 2014.–2020. gada programmu “Tiesības, vienlīdzība un pilsoņi” un 2014.–2020. gada programmu “Eiropa pilsoņiem”⁹.
- 16** Komisijas izvērtējumus pamatojošie ārējie pētījumi bija strukturēti, pamatojoties uz pieciem obligātajiem vērtēšanas kritērijiem, kas noteikti Eiropas Komisijas labāka regulējuma [pamatnostādnes](#), proti, papildus efektivitātei, lietderībai, atbilstībai un saskaņotībai tika novērtēta programmu ES pievienotā vērtība. Tā ir definēta kā “*papildu vērtība, kas rodas ES iesaistīšanās rezultātā un pārsniedz vērtību, kuru dalībvalstis panāktu, rīkojoties atsevišķi*”¹⁰ vai “*ieguvumi, ko sniedz ES rīcība, piemēram, apjomradīti ietaupījumi vai politisko mērķu efektīvāka sasniegšana (ar mazākām izmaksām) ES līmenī*”¹¹.

⁸ SWD(2025) 418.

⁹ SWD(2025) 133.

¹⁰ Labāka regulējuma [pamatnostādnes](#), 25. lpp.

¹¹ Turpat, 34. lpp.

17 Izvērtējumos secināts, ka galvenie elementi, kas rada programmu Eiropas pievienoto vērtību, ir šādi:

- plašāka piekļuve daudzveidīgam Eiropas saturam un palīdzība, kas sniegta audiovizuālās nozares un citu radošo un kultūras nozaru operatoriem, lai tie varētu paplašināt darbību Eiropas līmenī un kļūt konkurētspējīgāki;
- atbalsts neatkarīgam ES lietu atspoguļojumam ziņu kanālos;
- spēja finansēt pilsoniskās sabiedrības darbu, kas veicina tās neatkarību; un
- dalībvalstu savstarpējās uzticēšanās vairošana un pārrobežu sadarbības uzlabošana.

18 Priekšlikumam pievienotajā tiesību akta finanšu un digitālajā pārskatā Komisija pauž savus apsvērumus par ES iesaistes pievienoto vērtību programmas jomās, ES līmeņa darbību *ex ante* pamatojumu un gaidāmo *ex post* radīto ES pievienoto vērtību. Saskaņā ar Komisijas sniegto informāciju ierosinātā regula *cita starpā*:

- risinātu transnacionālas un kopīgas problēmas, piemēram, draudus mediju brīvībai un plurālismam un kultūras, radošo un mediju nozaru sadrumstalotību pa valstīm un lingvistiskā ziņā;
- popularizētu ES vērtības starptautiskā līmenī;
- novērstu finansējuma un pakalpojumu trūkumu, kas nav segts dalībvalstu līmenī;
- uzlabotu profesionāļu mobilitāti, stiprinot iekšējā tirgus darbību.

Tomēr pašā priekšlikumā nav sniegta ES pievienotās vērtības definīcija.

19 Kopumā, kā jau minēts mūsu [Apskatā 01/2018](#), kas tika sagatavots pirms 2021.–2027. gada DFS, mēs uzskatām, ka publiskajās debatēs un lēmumu pieņemšanā par nākamo DFS būtu lietderīgi izmantot ES pievienotās vērtības definīciju, par kuru panākta vienošanās un kura tiek konsekventi piemērota. Pievienotās vērtības definīcijas trūkums joprojām ir aktuāla problēma, tāpēc mēs atkārtoti uzsveram šo aspektu saistībā ar pašreizējo priekšlikumu.

Izdevumu mērķu saskaņošana ar ES mēroga politikas prioritātēm

20 Priekšlikuma paskaidrojuma raksts:

- ieskicē ES vērtības, kas veido priekšlikuma politisko kontekstu, proti, nosaka, ka “šīs vērtības visām dalībvalstīm ir kopīgas un ietver demokrātiju, cilvēktiesību ievērošanu, nediskriminēšanu, līdztiesību, tiesiskumu un plurālismu, un tādas vērtības kā kultūras daudzveidība, vārda brīvība, arī mediju brīvība un mākslinieciskas izteiksmes brīvība, un plurālisms ir nostiprinātas arī *ES Pamattiesību hartā*”;
- atbilst Komisijas [galvenajām prioritātēm 2024.–2029. gadam](#) un Padomes [stratēģiskajai programmai 2024.–2029. gadam](#), kas nosaka budžeta un politikas kontekstu, kādā priekšlikums tiek virzīts.

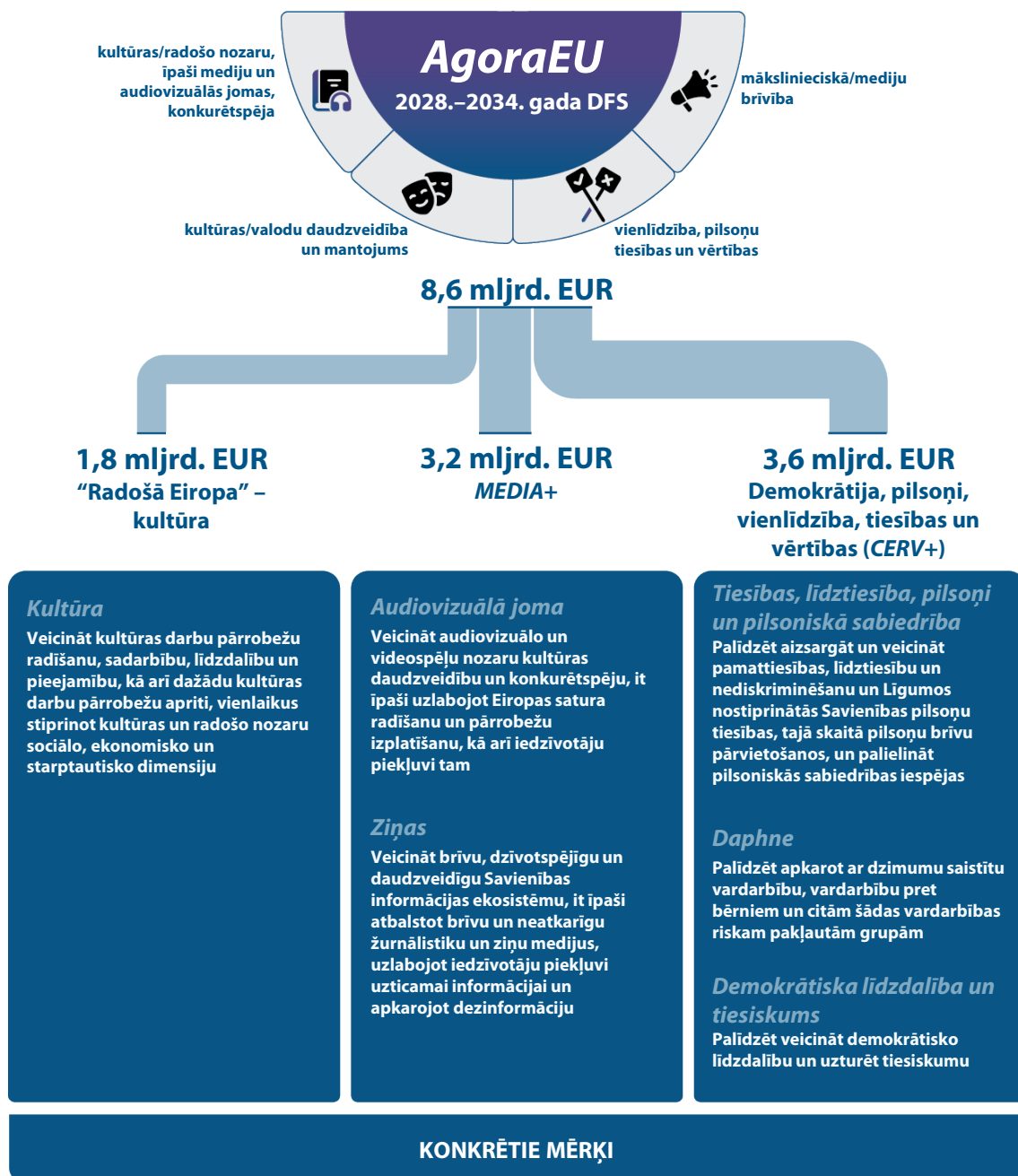
21 Programmas “AgoraEU” priekšlikums balstās uz 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēmā iekļautās CREA regulas un CERV regulas vispārīgajiem mērķiem¹², kuri ir šādi:

- veicināt kultūras un valodu daudzveidību un mantojumu;
- palielināt kultūras un radošo nozaru, it īpaši mediju un audiovizuālo nozaru, konkurētspēju;
- aizsargāt māksliniecisko un mediju brīvību;
- aizsargāt un veicināt līdztiesību, aktīvu pilsoniskumu, tiesības un vērtības, kas noteiktas Līgumos un hartā.

22 Četri vispārīgie mērķi ir sīkāk iedalīti konkrētajos mērķos, kas ir sagrupēti trīs sadaļās ar katrai sadaļai piešķirtu budžetu (sk. [1. attēlu](#)).

¹² COM(2025) 550, 3. pants.

1. attēls | Programmas “AgoraEU” budžets un konkrētie mērķi pa sadaļām (summas faktiskajās cenās)

Avots: ERP, pamatojoties uz programmas “AgoraEU” priekšlikuma 3. pantu un tiesību akta finanšu un digitālā pārskata 3.2.1.1. punktu.

23 Programmas “AgoraEU” konkrētajiem mērķiem, salīdzinot ar 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēmas CREA un CERV regulām, ir plašāka darbības joma nekā iepriekš:

- sadaļa “MEDIA+” tiek paplašināta, iekļaujot tajā tādus mērķus kā “mediju brīvība un plurālisms”, “dezinformācijas atklāšana un apkarošana” un “audiovizuālo un videospēļu nozaru konkurētspēja”; un

- sadaļai “CERV+” tiek pievienots ieguldījums tiesiskuma atbalstīšanā, kas ir 2028.–2034. gada DFS vispārējs princips attiecībā uz visiem fondiem¹³, kā arī nozīmīgs LESD¹⁴ nostiprināto ES tiesību un vērtību elements.

Mēs atzīmējam, ka darbības jomas paplašināšana ir atbilde uz norisēm mediju vidē un uz nepieciešamību vēl vairāk aizsargāt demokrātiju un tiesiskumu.

- 24** Tomēr viens no sešiem konkrētajiem mērķiem, proti, “demokrātiska līdzdalība un tiesiskums”, ietekmes novērtējumā, paskaidrojuma rakstā un priekšlikumā tiek aplūkots vispārīgi un netiek pietiekami norobežots no citām programmām, lai nepieļautu finansējuma dublēšanos. Mēs atzīmējam, ka nesēn publicētajā paziņojumā “Eiropas demokrātijas vairogs: spēcīgas un noturīgas demokrātijas stiprināšana” ir uzskaitītas vismaz vēl sešas programmas, kas finansēs projektus “demokrātiskās līdzdalības” jomā no dažādiem skatupunktiem¹⁵. Mēs atkārtoti uzsvēram Komisijas [Regulējuma kontroles padomes](#) atzinumā par programmas “AgoraEU” ietekmes novērtējumu sniegto komentāru, ka priekšlikumā “*vajadzētu sīkāk paskaidrot, kā saskaņā ar jauno finansēšanas struktūru tiks nodrošināta sinerģija starp [dažādām programmām]*”¹⁶. Šajā saistībā priekšlikumā būtu jāparedz prasība veicināt papildināmību ar līdzīgām 2028.–2034. gada DFS finansēšanas programmām un izvairīties no dubultas finansēšanas.

Budžeta elastība

- 25** Komisija ierosina 2028.–2034. gada periodā palielināt kopējo DFS budžetu par 59 % faktiskajās cenās (39 % 2025. gada cenās) salīdzinājumā ar 2021.–2027. gada periodu¹⁷. Programmas “AgoraEU” budžetu Komisija plāno palielināt par 100 % faktiskajās cenās jeb 77 % 2025. gada cenās (sk. **08.** punktu). Tomēr priekšlikumam pievienotajā ietekmes novērtējumā¹⁸ nav sniegta kvantitatīva analīze par šo palielinājumu un tas nav pārlicinoši izskaidrots. Saskaņā ar pārredzamības un pareizas finanšu pārvaldības principu

¹³ COM(2025) 900.

¹⁴ LESD, 2. pants.

¹⁵ JOIN(2025) 791, 28. lpp.; tās ir šādas programmas: programma “Tiesiskums”, pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa”, Erasmus+, Eiropas Konkurētspējas fonds, instruments “Eiropa pasaulē” un valstu un reģionu partnerības plāni.

¹⁶ Regulējuma kontroles padomes 2025. gada 18. jūlija Atzinums 11771/25 par ietekmes novērtējumu attiecībā uz ES finansējumu pārrobežu izglītībai un apmācībai, solidaritātei, jaunatnei, mediju kultūrai un radošajām nozarēm, vērtībām un pilsoniskajai sabiedrībai.

¹⁷ COM(2025) 571.

¹⁸ SWD(2025) 550.

priekšlikumā būtu jāiekļauj skaidra finanšu informācija un jāparāda, cik liela daļa no palielinātā finansējuma ir pamatota, piemēram, ar atbalsttiesīgo darbību vai dalībnieku loka paplašināšanu, finansējamo darbību vai dalībnieku skaita palielināšanu vai inflācijas ietekmes ņemšanu vērā¹⁹.

- 26** Priekšlikumā programmas “AgoraEU” 8,6 miljardu EUR (faktiskajās cenās) budžets tiek arī iedalīts pa sadaļām: 1,8 miljardi EUR sadaļai “Radošā Eiropa – kultūra”, 3,2 miljardi EUR sadaļai “MEDIA+” un 3,6 miljardi EUR sadaļai “CERV+”²⁰ (sk. [1. attēlu](#)). Mēs atzīmējam, ka šis līdzekļu sadalījums pa sadaļām nav iekļauts priekšlikumā, bet ir iekļauts priekšlikumam pievienotajā tiesību akta finanšu un digitālajā pārskatā.
- 27** Saskaņā ar priekšlikumam pievienoto paskaidrojuma rakstu regulas mērķis ir palielināt budžeta elastību un spēju reaģēt uz mainīgo realitāti un jaunām problēmām, racionalizējot ES intervenci kultūras, mediju un līdztiesības, pilsoņu, tiesību un vērtību jomā²¹. Programmu apvienošana ļauj Komisijai mainīt savu uzmanības fokusu un pievērsties citām prioritārajām jomām, kas varētu kļūt aktuālas. Taču šādas izmaiņas samazina paredzamību valstu iestādēm, kas ir atbildīgas par īstenošanu. Būtiskas izmaiņas programmās var arī traucēt ilgtermiņa plānošanu un mazināt stabilitāti, kas nepieciešama efektīvai politikas īstenošanai. Lēmumi par līdzekļu pārdali būtu jāpieņem, Komisijai un dalībvalstīm rīkojoties koordinēti. Šāds dialogs ir svarīgs, lai nodrošinātu pārskatatbildību un finansējuma atbilstību vietējām vajadzībām.
- 28** Attiecībā uz budžeta elastību un īstenošanu priekšlikums joprojām ļauj – tāpat kā 2021.–2027. gada periodā²² – pilnīgi elastīgi pārvietot finanšu resursus no dalībvalsts dalītās pārvaldības programmām un atpakaļ uz tām (pēc dalībvalsts pieprasījuma), lai “*resursus [izmantotu] attiecīgās dalībvalsts labā*”²³. ERP [Īpašajā ziņojumā 18/2025](#)²⁴ mēs ieteicām, ka “*Komisijai būtu jānosaka galvenie soļi un lomas pārdales un prioritāšu pārdales procedūrās, nosakot budžeta resursus jaunu vajadzību apmierināšanai*”. Programmas “AgoraEU” gadījumā vēl nav skaidrs, vai ierosinātā pieeja palīdzētu īstenot politiku vai aprobežotos tikai ar ES līdzekļu lielāku apguvi. Mēs uzskatām, ka priekšlikumā būtu jāiekļauj prasība līdzekļu pārdali katrā gadījumā pienācīgi pamatot un ka ir jānosaka kvantitatīvi

¹⁹ Atzinums [03/2026](#) par DFS 2028.–2034. gadam, 20. punkts.

²⁰ [COM\(2025\) 550](#), tiesību akta finanšu un digitālais pārskats, 3.2.1.1. punkts.

²¹ Turpat, paskaidrojuma raksts, 2. lpp.

²² Regula (ES) [2021/818](#), 8. panta 7. punkts; Regula (ES) [2021/692](#), 7. panta 11. punkts.

²³ [COM\(2025\) 550](#), 12. panta 2. punkts.

²⁴ [Īpašais ziņojums 18/2025](#) par ES budžeta elastību, 3. ieteikums.

ierobežojumi tam, cik lielu finansējumu var novirzīt uz dalītās pārvaldības programmām un no tām. Skatīt arī atzinumus par Eiropas Fondu²⁵ un *Erasmus+*²⁶.

- 29** Turklāt priekšlikums nav pietiekami konkrēts attiecībā uz diviem turpmāk aprakstītajiem aspektiem.
- Tas ļauj iekļaut apropriācijas ES budžetā arī pēc 2034. gada, lai “varētu pārvaldīt darbības, kas nav pabeigtas līdz programmas beigām”²⁷. Tomēr tajā nav norādīts, cik gadus tas būtu atļauts, piemēram, divus vai trīs gadus pēc attiecināmības perioda beigām. Turklāt šāda kārtība nebija paredzēta divās iepriekšējās programmās. Tas dod Komisijai rīcības brīvību programmas “*AgoraEU*” īstenošanā, kas varētu ietekmēt turpmākās budžeta apropriācijas un maksājumus.
 - Priekšlikums arī ļauj daļu budžeta piešķirt tehniskajai un administratīvajai palīdzībai²⁸, taču nenosaka summas ierobežojumu vai fiksētu procentu likmi katram maksājuma pieteikumam. Tā pati vispārējā pieeja tika piemērota arī divās iepriekšējās programmās. Mēs uzskatām, ka ir jānosaka tehniskās un administratīvās palīdzības līdzekļu ierobežojums; tas varētu notikt uz citu projektu rēķina, kurus programma citādi finansētu.

Tāpēc mēs iesakām priekšlikumā iekļaut šos jautājumus.

Programmas un procedūru vienkāršošana

- 30** Atbilstoši programmu *CREA* un *CERV ex post* izvērtējumu rezultātiem un priekšlikuma ietekmes novērtējumam abu programmu apvienošanas mērķis ir: nodrošināt pastiprinātu koordināciju un elastību, palielinot ES budžeta ietekmi; nodrošināt optimālu līdzsvaru starp vienkāršošanu un politikas piemērotību; pastiprināt rīcību attiecībā uz transversālām prioritātēm un sinerģiju.
- 31** Komisijas vispārējais mērķis ir vienkāršošanas nolūkā samazināt programmu skaitu²⁹. Turklāt saskaņā ar [Politikas pamatnostādņēm 2024.–2029. gada periodam](#) programma ievēro principu “finansējums seko politikai”, apvienojot programmas, kuru mērķis ir

²⁵ Atzinums [09/2026](#), 64. un 65. punkts.

²⁶ Atzinums [12/2026](#), 27. punkts.

²⁷ [COM\(2025\) 550](#), 11. panta 3. punkts.

²⁸ Turpat, 11. panta 4. punkts; tiesību akta finanšu un digitālais pārskats, 3.2.1.1. punkts.

²⁹ [SWD\(2025\) 570](#), kopsavilkums, 2. lpp.

aizsargāt kultūru, medijus un ES vērtības³⁰. Divu programmu apvienošana vienā sniedz potenciālas priekšrocības, piemēram, kopīgu administrēšanu. Tomēr mēs uzskatām, ka priekšlikumā būtu lietderīgi skaidri noteikt, kāda sinerģija tiek sagaidīta programmas vispārīgo un konkrēto mērķu ietvaros, jo ietekmes novērtējumā šī sinerģija nav pietiekami aplūkota.

Snieguma satvars

- 32** Programma “AgoraEU” ir jāīsteno saskaņā ar ierosināto Snieguma regulu³¹, ar ko izveido 2028.–2034. gada budžeta [snieguma satvaru](#) un kas ietver noteikumus par ES programmu un darbību snieguma uzraudzību un ziņošanu, kā arī noteikumus par programmu izvērtēšanu. Par ierosināto Snieguma regulu ir sniegts atsevišķs ERP atzinums³². Šajā iedaļā mēs analizējam tikai atsevišķus ierosinātās Snieguma regulas elementus³³, kas ir tieši saistīti ar programmu “AgoraEU”.
- 33** Uz katru no ierosinātā [snieguma satvara](#) intervences jomām Komisija ir attiecinājusi vienu vai vairākus potenciālos tiešo rezultātu un koprezultātu rādītājus, tomēr tā nav iekļāvusi ietekmes rādītājus. [Apskatā 03/2025](#) mēs norādījām, ka snieguma satvaram jāaptver arī koprezultāti un ietekme, ne tikai tiešie rezultāti. Šajā kontekstā mēs arī ņemam vērā, ka Parlaments 2024. gada 16. janvārā [rezolūcijā](#) aicina “*panākt labāku līdzsvaru starp programmas kvantitatīvajiem (saņēmēju un atbalstīto projektu skaits) un kvalitatīvajiem mērķiem*”.
- 34** Mēs konstatējam, ka programmas “AgoraEU” priekšlikumā nav norādītas intervences jomas un snieguma rādītāji, kas iekļauti ierosinātā [snieguma satvara](#) I pielikumā un ir piemērojami programmai. Tomēr mēs esam identificējuši tos, kuriem varētu būt zināma nozīme (sk. [1. tabulu](#)).

³⁰ COM(2025) 550, paskaidrojuma raksts, 13. lpp.

³¹ COM(2025) 545.

³² Atzinums 10/2026.

³³ COM(2025) 550, paskaidrojuma raksts, 13. lpp.; 35. apsvērums.

1. tabula | Intervences jomas, kas potenciāli ir būtiskas programmas “AgoraEU” snieguma mērīšanai

Sadaļa	Intervences jomas
Sadaļa “Radošā Eiropa – kultūra”	87 “Radošās, kultūras un mākslas darbības un pakalpojumi”
Sadaļa “MEDIA+”	89 “Mediju brīvība un plurālisms, mediju dzīvotspēja un piekļuve ziņu saturam” 90 “Dezinformācijas atklāšanas un apkarošanas un medijpratības uzlabošana” 91 “Mediji un izklaide – atbalsts audiovizuālo darbu radīšanai, aprītei un pieejamībai”
Sadaļa “CERV+”	417 “Patērētāju tiesības un patērētāju tiesību aizsardzība” 418 “Sieviešu tiesību organizācijas un kustības, un valdības iestādes” 419 “Vardarbības pret sievietēm un citām riska grupām izbeigšana un pasākumi ar dzimumu saistītā vardarbībā cietušo un izdzīvojušo personu atbalstam” 420 “Vārda brīvība un publiskas informācijas pieejamības veicināšana” 421 “Pilsonu iesaistes un līdzdalības veicināšana” 422 “Atbalsts pamattiesībām, tiesiskumam, līdztiesībai, diskriminācijas novēršanas pasākumiem, digitālajām tiesībām un datu aizsardzībai” 423 “Atbalsts cilvēktiesību aizstāvjiem un trauksmes cēlējiem” 424 “Atbalsts pilsoniskās sabiedrības organizācijām” 425 “Palīdzība likumdevējiem un politiskajām partijām trešās valstīs” 426 “Atbalsts vēlēšanu procesiem trešās valstīs” 427 “Atbalsts iekļaujošai dzimumu līdztiesības politikai”

Avots: ERP, pamatojoties uz ierosinātā [snieguma satvara](#) | pielikumu.

- 35** Attiecībā uz programmas “AgoraEU” iespējamo intervences jomu tiešo rezultātu un koprezultātu rādītājiem mēs konstatējam, ka piecām no intervences jomām nav piešķirti koprezultātu rādītāji, t. i., 418. jomai “Sieviešu tiesību organizācijas un kustības, un valdības iestādes”, 424. jomai “Atbalsts pilsoniskās sabiedrības organizācijām”, 425. jomai “Palīdzība likumdevējiem un politiskajām partijām trešās valstīs”, 426. jomai “Atbalsts vēlēšanu procesiem trešās valstīs” un 427. jomai “Atbalsts iekļaujošai dzimumu līdztiesības politikai”.
- 36** Mēs arī konstatējam, ka pat tad, ja rezultātu rādītāji ir noteikti, tie dažkārt ir formulēti plaši un, iespējams, neatspoguļo atbalstīto darbību tiešo ietekmi. Tas attiecas, piemēram, uz šādiem intervences jomu koprezultātu rādītājiem:
- 420. intervences jomai noteiktais koprezultātu rādītājs “Darbību īstenošanas laikā sasniegto iedzīvotāju skaits” mēra dalību, bet neparāda, vai programma ir uzlabojusi vārda brīvību (sk. [2. tabulu](#));

- 422. intervences jomai noteiktie koprezultātu rādītāji “Izpratnes veicināšana par pamattiesībām”, “Izpratnes veicināšana par tiesiskuma principiem” un “Iedzīvotāju un organizāciju izpratnes veicināšana par Vispārīgo datu aizsardzības regulu” nav izmērāmi.

2. tabula | Piemērs – ar programmu “AgoraEU” saistīts koprezultātu rādītājs, kas nav skaidri noteikts

Intervences joma	Tiešo rezultātu rādītāji	Koprezultātu rādītāji
420 “Vārda brīvība un publiskas informācijas pieejamības veicināšana”	<ul style="list-style-type: none"> — “Atbalsta un spēju veidošanas darbībās sasniegto subjektu skaits sadalījumā pēc subjekta veida (pilsoniskās sabiedrības organizācijas un citi subjekti)” — “Atbalstīto projektu skaits” 	<ul style="list-style-type: none"> — “Darbību īstenošanas laikā sasniegto iedzīvotāju skaits sadalījumā pēc dzimuma”

Avots: ERP, pamatojoties uz ierosinātā [snieguma satvara](#) I pielikumu.

- 37** Turklāt priekšlikums būtu jāpapildina ar norādījumiem par šādu datu vākšanas, pārbaudes un apkopošanas metodiku. Bez skaidriem datu kvalitātes, ticamības un revidējamības standartiem pastāv risks, ka informācija par sniegumu var nebūt pietiekama, lai novērtētu programmas efektivitāti.
- 38** Mēs arī atkārtoti uzsveram³⁴, ka ar izmaksām nesaistīts finansējums dažos gadījumos var nebūt vispiemērotākais finansēšanas mehānisms, jo tas pats par sevi nav uz sniegumu balstīts.
- 39** Kopumā šie trūkumi rada risku, ka snieguma satvars tiks koncentrēts uz īstenošanas uzraudzību, nevis uz efektivitātes, izmaksu lietderības un ES pievienotās vērtības novērtēšanu. Lai nodrošinātu konkrēti to, ka programmas ieguldījumu demokrātiskajā noturībā un pamattiesībās var novērtēt un pierādīt, būtu nepieciešams vairāk uz iznākumu orientēts un skaidrāk izstrādāts snieguma satvars.

Izdevumu atbilstība, pārredzamība, pārskatatbildība un izsekojamība

- 40** Programmas “AgoraEU” priekšlikumā nav iekļauti panti par pārvaldības un kontroles sistēmām. Tajā tikai minēts, ka programma jāīsteno saskaņā ar [Finanšu regulu](#) tiešā pārvaldībā vai netiešā pārvaldībā, bet nav sniegta atsauce uz konkrētajiem pantiem, kas

³⁴ [Apskats 02/2025](#) par no ANM nepilnībām gūto pieredzi un [Apskats 03/2025](#).

būtu piemērojami. Lai gan [Finanšu regula](#) ir galvenais tiesību akts ES līdzekļu īstenošanai, mēs uzskatām, ka skaidras atsauces uz pantiem par pārvaldības un kontroles sistēmām neiekļaušana priekšlikumā rada riskus izdevumu atbilstībai, pārredzamībai, pārskatatbildībai un izsekojamībai, tajā skaitā riskus ES finanšu interešu aizsardzībai.

- 41** Priekšlikumā paredzēts, ka finansējums saņēmējiem būs jāizmaksā ar izmaksām nesaistīta finansējuma veidā vai "*vajadzības gadījumā*" kā vienkāršotu izmaksu iespējas (sk. [09.](#) punktu). Tomēr priekšlikumā nav skaidri norādīti apstākļi, kādos vienkāršotu izmaksu iespējas būtu nepieciešamas vai piemērotas. Mēs arī atkārtoti uzsveram, ka ar izmaksām nesaistīts finansējums dažos gadījumos var nebūt vispiemērotākais finansēšanas mehānisms (ņemot vērā mūsu revīzijas konstatējumus par ANM [Apskatā 02/2025](#) par no ANM nepilnībām gūto pieredzi un [Apskatā 03/2025](#)), jo tam trūkst pārredzamības un ir vāji pārskatatbildības un kontroles mehānismi. Tāpēc mēs iesakām Komisijai katrā atsevišķā gadījumā rūpīgi novērtēt, vai šī finansēšanas iespēja ir piemērota lielākajai daļai ierosināto izdevumu. Tāpat būtu jāvieš lielāka skaidrība par finansēšanas mehānismu izmantošanu un attiecīgajām lomām un pārskatatbildības pasākumiem, kas nepieciešami ES un valstu līmenī, lai sasniegtu apmierinošu atbilstības, pareizas finanšu pārvaldības, pārredzamības, pārskatatbildības un izsekojamības līmeni līdzekļu izlietojumā.
- 42** Kā izņēmumu no obligātās ar izmaksām nesaistīta finansējuma vai vienkāršotu izmaksu iespēju piemērošanas ierosinātā regula paredz atlīdzināšanu, pamatojoties uz faktiskajām attiecināmajām izmaksām, gadījumos, kad tiek uzskatīts, ka darbības mērķus nevar sasniegt citādi. Tomēr priekšlikumā nav sniegta sīkāka informācija, kas palīdzētu novērtēt, kad atlīdzināšana ir jābalsta uz faktiskajām attiecināmajām izmaksām. Turklāt mēs atzīmējam, ka šis izņēmums ir ierosināts programmai "*AgoraEU*", ko tieši vai netieši pārvalda Komisija, bet ne dalītās pārvaldības programmām, kas tiek pārvaldītas kopīgi ar dalībvalstīm, piemēram, Eiropas Fondam³⁵.
- 43** Tomēr neatkarīgi no galu galā izmantotajām izmaksas un finansēšanas iespējām mēs uzsveram, ka ir svarīgi nodrošināt apmierinošu atbilstības, pārredzamības, pārskatatbildības un izsekojamības līmeni, kā arī pareizu finanšu pārvaldību attiecībā uz līdzekļu izlietojumu.
- 44** Mēs atzīmējam, ka pēdējo piecu gadu laikā Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģiju ĢD³⁶ un Izglītības, jaunatnes, sporta un kultūras ĢD, kā arī *EACEA*, kas īsteno noteiktas daļas no abām 2021.–2027. gada programmām (*CREA* un *CERV*), gada darbības pārskatos ir ziņojuši par kļūdu īpatsvaru 2 % būtiskuma sliekšņa robežās. Tajā pašā periodā arī Tiesiskuma un

³⁵ Atzinums [09/2026](#).

³⁶ Uz Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģiju ĢD tas attiecas saistībā ar programmu "Radošā Eiropa".

patērētāju ĢD ziņoja par atlikušo kļūdu īpatsvaru aptuveni 2 % apmērā, izņemot 2024. gadu, kad tas sasniedza 3,1 %. Mēs atzīmējam, ka mūsu ikgadējā CREA un CERV 2021.–2027. gada programmu revīzijas darbā ticamības deklarācijas vajadzībām mēs esam konstatējuši maz skaitļos izsakāmu kļūdu, piemēram, neattiecināmus izdevumus.

- 45** Mūsu [Īpašā ziņojuma 11/2025](#) par NVO piešķirtā ES finansējuma pārredzamību izlasē bija iekļautas struktūras, kas gūst labumu no 2021.–2027. gada DFS programmām CREA un CERV. Minētā ziņojuma 2. ieteikums attiecās uz finanšu pārredzamības sistēmā pieejamo informāciju, proti, tika ieteikts šādi: *“Komisijai jāuzlabo tās pilnīgums un savlaicīgums, proti, biežāk jāatjaunina informācija un jāaptver otrā līmeņa ES līdzekļu saņēmēji tiešajā un netiešajā pārvaldībā.”* Priekšlikumā mēs neatradām nekādus noteikumus, kas ņemtu vērā šo ieteikumu saistībā ar programmu CREA un CERV+ finansētām darbībām.

ERP revīzijas pilnvaras

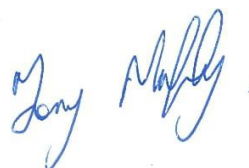
- 46** Ierosinātā regula ir balstīta uz [LESD](#), un pēc regulas pieņemšanas uz tās īstenošanu attieksies [Finanšu regula](#). Tas piešķirs ERP visaptverošas pilnvaras revidēt ES izdevumu pareizību, kā arī visu ES politikas virzienu un programmu pareizu finanšu pārvaldību.
- 47** Mūsu revīzijas tiesības ir minētas ierosinātās regulas 34. apsvērumā, kurā noteikts, ka jebkurai personai vai subjektam, kas saņem ES līdzekļus, ir pilnībā jāsadarbjas ES finanšu interešu aizsardzībā, jāpiešķir Eiropas Revīzijas palātai un citām iestādēm nepieciešamās tiesības un piekļuve un jānodrošina, lai visas trešās personas, kuras iesaistītas ES līdzekļu īstenošanā, piešķirtu līdzvērtīgas tiesības.
- 48** Šīs tiesības attiecas arī uz programmas “AgoraEU” līdzekļu galasaņēmējiem, tādējādi nodrošinot visaptverošu pārraudzību. Lai nodrošinātu, ka galasaņēmēji ievēro konkrētos pienākumus attiecībā uz mūsu revīzijas tiesībām, mēs iesakām Komisijai pieprasīt, lai pienākumi, kas izriet no ES dotācijas nolīguma, tiktu atspoguļoti arī visos līgumos, ko saņēmēji noslēdz ar trešām personām, vai vismaz noteikumus, ko tie paziņo trešām personām.
- 49** Programmas “AgoraEU” priekšlikuma 14. pantā ir atsauce uz “trešām valstīm” un ir minēts, ka *“trešā valsts piešķir nepieciešamās tiesības un piekļuvi, kas prasītas Regulās (ES, Euratom) 2024/2509 (Finanšu regula) un (ES, Euratom) Nr. 883/2013, un garantē, ka izpildes lēmumi, ar kuriem uzliek finansiālas saistības, pamatojoties uz LESD 299. pantu, kā arī Eiropas Savienības Tiesas spriedumi un rīkojumi ir izpildāmi”*. Tomēr šajā pantā nav skaidri minētas ERP revīzijas tiesības, atšķirībā no 2021.–2027. gada CREA programmas regulas (Regula (ES) 2021/818) 14. panta un 2021.–2027. gada CERV programmas regulas (Regula (ES) 2021/692) 19. panta. Tas nozīmē, ka programmas “AgoraEU” priekšlikuma

14. pantā lasītājiem “*trešās valstīs*”, iespējams, nav pietiekami skaidri norādīts ERP revīzijas tiesību apjoms.

50 Kā jau minēts mūsu [Atzinumā 02/2024](#) par Eiropas Aizsardzības industrijas programmu, visos Komisijas parakstītajos deleģēšanas nolīgumos ir jānostiprina arī ERP revīzijas tiesības. Attiecīgi nolīgumos ar pilnvarotajiem subjektiem ir jāiekļauj revīzijas klauzulas. Turklāt būtu jāatturas no ārpusbudžeta mehānismu izveides, jo tie iepriekš ir apgrūtinājuši revīzijas pilnvaras.

Šo atzinumu Revīzijas palāta pieņēma 2026. gada 26. februāra sēdē Luksemburgā.

Revīzijas palātas vārdā –

Tony Murphy
priekšsēdētājs

Pielikumi

I pielikums. – Šā atzinuma sagatavošanā izmantoto ERP publikāciju saraksts

Gada pārskati

Gada pārskati par ES budžeta izpildi attiecībā uz 2020.–2024. finanšu gadu

Gada ziņojumi par ES aģentūrām attiecībā uz 2020.–2024. finanšu gadu

Īpašie ziņojumi

Īpašais ziņojums 18/2025 “ES budžeta elastība: jāva risināt neparedzētas problēmas, bet regulējums ir pārāk sarežģīts”

Īpašais ziņojums 11/2025 “NVO piešķirtā ES finansējuma pārredzamība: lai gan ir panākts progress, kopaina joprojām nav skaidra”

Īpašais ziņojums 22/2024 “Dubulta finansēšana no ES budžeta: kontroles sistēmām trūkst svarīgu elementu, kas mazinātu ar izmaksām nesaistītā ANM finansēšanas modeļa paaugstināto risku”

Īpašais ziņojums 03/2024 “Tiesiskums Eiropas Savienībā: labāks regulējums ES finanšu interešu aizsardzībai, taču riski saglabājas”

Apskati

Apskats 04/2025 “Kohēzijas politikas nākotne: jāņem vērā iepriekš gūtās atziņas”

Apskats 03/2025 “Iespējas daudzgadu finanšu shēmai pēc 2027. gada”

Apskats 02/2025 “Uz sniegumu vērsta pieeja, pārskatatbildība un pārredzamība – no ANM nepilnībām gūtā pieredze”

Apskats 03/2021 “Trešo valstu finanšu iemaksas Eiropas Savienībai un dalībvalstīm”

Apskats 01/2018 “ES finanšu nākotne: jāpārskata ES budžeta darbība”

Atzinumi

Atzinums 12/2026 par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido programmu "Erasmus+" 2028.–2034. gadam un atceļ Regulas (ES) 2021/817 un (ES) 2021/888 (COM(2025) 549 final)

Atzinums 10/2026 par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko nosaka budžeta izdevumu apsekošanas un snieguma satvaru un citus horizontālus noteikumus Savienības programmām un darbībām (COM(2025) 545 final)

Atzinums 09/2026 par priekšlikumu 2025/0240 (COD) Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Eiropas Ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas, lauksaimniecības un lauku, zivsaimniecības un jūrlietu, labklājības un drošības fondu 2028.–2034. gada laikposmam un groza Regulu (ES) 2023/955 un Regulu (ES, Euratom) 2024/2509 (COM(2025) 565 final/2)

Atzinums 08/2026 par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Vienotā tirgus un muitas programmu laikposmam no 2028. līdz 2034. gadam un atceļ Regulas (ES) 2021/444, (ES) 2021/690, (ES) 2021/785, (ES) 2021/847 un (ES) 2021/1077 (COM(2025) 590 final)

Atzinums 07/2026 par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido instrumentu "Eiropa pasaulē" (COM(2025) 551 final)

Atzinums 06/2026 par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Savienības civilās aizsardzības mehānismu un Savienības atbalstu sagatavotībai veselības ārkārtas situācijām un reaģēšanai uz tām un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 1313/2013/ES (Savienības civilās aizsardzības mehānisms) (COM(2025) 548 final)

Atzinums 05/2026 par priekšlikumiem Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izklāsta nosacījumus, ar kādiem īstenojams kopējai lauksaimniecības politikai domātais Savienības atbalsts 2028. līdz 2034. gada laikposmam, un regulai, ar ko Regulu (ES) Nr. 1308/2013 groza attiecībā uz programmu skolu apgādei ar augļiem, dārzeņiem un pienu ("ES skolu apgādes programma"), nozares intervencēm, (..), noteikumiem par piegāžu pieejamību ārkārtas situāciju un smagu krīžu laikā un nodrošinājumiem (COM(2025) 553 un 560)

Atzinums 04/2026 par priekšlikumu Lēmumam par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu (COM(2025) 574 final)

Atzinums 03/2026 par priekšlikumu Padomes regulai, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2028.–2034. gadam (COM(2025) 571 final)

Atzinums 02/2026 par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” 2028.–2034. gadam, nosaka tās dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus un atceļ Regulu (ES) 2021/695 (COM(2025) 543 final)

Atzinums 01/2026 par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Eiropas Konkurētspējas fondu (“EKF”), tai skaitā īpašo programmu pētniecības un inovācijas darbībām aizsardzības jomā, atceļ Regulas (ES) 2021/522, (ES) 2021/694, (ES) 2021/697, (ES) 2021/783 un groza Regulas (ES) 2021/696, (ES) 2023/588 un (ES) 2023/588 noteikumus un groza Regulu (ES) [EDIP] (SEC(2025) 555 final; SWD(2025) 555 final; SWD(2025) 556 final)

Atzinums 02/2024 par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Eiropas Aizsardzības industrijas programmu un pasākumu satvaru aizsardzības ražojumu savlaicīgas pieejamības un piegādes nodrošināšanai (EDIP)

Saīsinājumi

Saīsinājums	Definīcija/skaidrojums
<i>CERV</i>	Programma "Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības"
<i>CREA</i>	Programma "Radošā Eiropa"
<i>DFS</i>	Daudzgažu finanšu shēma
<i>EACEA</i>	Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra
<i>LESD</i>	Līgums par Eiropas Savienības darbību

Glosārijs

Termins	Definīcija/skaidrojums
Ar izmaksām nesaistīts finansējums	Finansējuma izmaksas modelis, kas balstīts uz juridisko nosacījumu izpildi vai rezultātu sasniegšanu, nevis faktiskiem izdevumiem.
Budžeta elastība	Mehānisms, kas ļauj Komisijai pārdalīt apropriācijas starp programmām, politikas logiem vai gadiem, nepārsniedzot DFS maksimālos apjomus, lai reaģētu uz mainīgajām prioritātēm.
Daudz gadu finanšu shēma	ES izdevumu plāns, kurā ir noteiktas prioritātes (pamatojoties uz politikas mērķiem) un maksimālie apjomi, parasti septiņu gadu posmam. DFS nosaka struktūru, kuras ietvaros tiek veidots ES gada budžets, ierobežojot katras kategorijas izdevumu apmēru.
ES pievienotā vērtība	Papildu vērtība, ko rada ES rīcība, salīdzinot ar dalībvalstu rīcību vien.
Finanšu regula	Galvenais noteikumu kopums, kas reglamentē ES budžeta izveidi un izlietošanu, kā arī ar to saistītos procesus, tostarp iekšējo kontroli, ziņojumu sagatavošanu, revīziju un budžeta izpildes apstiprināšanu.
Izpildaģentūra	Organizācija, kuru uz ierobežotu laiku ir izveidojusi un pārvalda Komisija, lai tās vārdā un uz tās atbildību veiktu konkrētus uzdevumus, kas saistīti ar ES programmām vai projektiem.
Kļūda	Nepareiza aprēķina rezultāts vai pārkāpums, kas rodas, ja nav ievērotas tiesību aktu un līgumu prasības.
Līgums par Eiropas Savienības darbību	ES pamatlīgums, kurā noteiktas iestāžu kompetences, tostarp ERP kompetences (287. pants) un budžeta noteikumi (310.–325. pants).
Netiešā pārvaldība	ES budžeta izpildes metode, saskaņā ar kuru Komisija uztic budžeta izpildes uzdevumus citām struktūrām, tostarp trešām valstīm un starptautiskajām organizācijām.
Pareiza finanšu pārvaldība	Līdzekļu pārvaldība saskaņā ar saimnieciskuma, lietderības un efektivitātes principiem.
Programma "AgoraEU"	ES programma kultūras, mediju un pilsoniskās sabiedrības atbalstam.
Tiešā pārvaldība	Kārtība, saskaņā ar kuru ES līdzekļus vai programmu pārvalda tikai Komisija, – pretstatā dalītajai vai netiešajai pārvaldībai.
Vienkāršotu izmaksu iespēja	Pieeja, ar kuru dotācijas summu nosaka, izmantojot tādas metodes kā vienības standarta izmaksas, fiksētas summas finansējums un vienreizējie maksājumi, nevis ņemot vērā atbalsta saņēmējam faktiski radušās izmaksas.

AUTORTIESĪBAS

© Eiropas Savienība, 2026

Eiropas Revīzijas palātas (ERP) atkalizmantošanas politiku nosaka ar [ERP Lēmumu Nr. 6–2019](#) par atvērto datu politiku un dokumentu atkalizmantošanu.

Ja vien nav norādīts citādi (piemēram, individuālās autortiesību norādēs), ERP saturs, kurš pieder ES, ir licencēts saskaņā ar šādu starptautisku licenci: [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licence](#). Tādējādi atkalizmantošana parasti ir atļauta, ja tiek sniegtas pienācīgas atsauces un norādītas visas izmaiņas. ERP satura atkalizmantošana nedrīkst sagrozīt tā sākotnējo nozīmi vai jēgu. ERP nav atbildīga par atkalizmantošanas sekām.

Jāsaņem papildu atļauja, ja konkrētā saturā attēlotas identificējamās privātpersonas, piemēram, ERP darbinieku fotoattēlos, vai ja tas ietver trešās personas darbu.

Ja šāda atļauja ir saņemta, tā atceļ un aizstāj iepriekš minēto vispārējo atļauju un skaidri norāda uz visiem izmantošanas ierobežojumiem.

Lai izmantotu vai reproducētu saturu, kas nepieder ES, var būt nepieciešams prasīt atļauju tieši autortiesību īpašniekiem.

Attēls titullapā – © *butenkow* / stock.adobe.com.

1. attēla ikonas izstrādātas, izmantojot [Flaticon.com](#) resursus. © *Freepik Company S.L.* Visas tiesības aizsargātas.

Programmatūra vai dokumenti, uz kuriem attiecas rūpnieciskā īpašuma tiesības, proti, patenti, preču zīmes, reģistrēti dizainparaugi, logotipi un nosaukumi, nav iekļauti ERP atkalizmantošanas politikā.

Eiropas Savienības iestāžu un struktūru tīmekļa vietnēs, kas izvietotas domēnā europa.eu, ir atrodamas saites uz trešo personu tīmekļa vietnēm. Tā kā ERP šīs vietnes nekontrolē, iesakām rūpīgi iepazīties ar to privātuma un autortiesību politiku.

ERP logotipa izmantošana

ERP logotipu nedrīkst izmantot bez ERP iepriekšējas piekrišanas.

HTML	ISBN 978-92-849-7133-6	ISSN 2812-2887	doi:10.2865/1014438	QJ-01-26-014-LV-Q
PDF	ISBN 978-92-849-7134-3	ISSN 2812-2887	doi:10.2865/5990949	QJ-01-26-014-LV-N

KĀ ATSAUKTIES

Eiropas Revīzijas palāta, [Atzinums 11/2026](#) par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido programmu "AgoraEU" 2028.–2034. gada periodam un atceļ Regulas (ES) 2021/692 un (ES) 2021/818 (COM(2025) 550 final), Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2026.

Šis atzinums, kas sniegts saskaņā ar **LESD** 287. panta 4. punktu, kurš paredz apspriešanos ar Eiropas Revīzijas palātu pēc citas Savienības iestādes lūguma, attiecas uz Eiropas Komisijas pieņemto priekšlikumu jaunai programmas "AgoraEU" regulai.

Šā atzinuma mērķis ir sniegt apsvērumus par priekšlikuma struktūru, pārvaldību, snieguma satvaru un finanšu kontroles kārtību. Tā nolūks ir palīdzēt nodrošināt, ka gaidāmā programma veicina pareizu finanšu pārvaldību, pārskatatbildību un Eiropas pievienoto vērtību.

EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTA
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tālrunis: +352 4398-1

Uzziņām: eca.europa.eu/lv/contact
Tīmekļa vietne: eca.europa.eu
Sociālie mediji: @EUauditors

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

Eiropas Savienības
Publikāciju birojs